



ПРЕС КЛИПИНГ

3. април 2020.



НАСЛОВИ

Мере дају наду да ће се привреда опоравити(str.3)

Firme vode iz karantina: Kako se snalaze vlasnici stariji od 65 godina(str.4)

Tri minimalca s posebnog računa: Kako će izgledati pomoć države preduzetnicima(str.5)

Hitna ODLUKA Vlade Srbije: Zaposlenima u IZOLACIJI i OBOLELIMA od virusa korona isplaćuje se CELA PLATA(str.8)

На евиденцији од 23. марта без посла нових 2.045 лица(str.8)

Предложене мере добре, примена што пре(str.9)

Državni minimalac stiže tek u maju(str.12)

Vlada: Poslodavci da obezbede pravo na naknadu zarade u visini od sto odsto(str.14)

Struka: Zaposlenima u zdravstvu koji su u izolaciji isplatiti 100 odsto zarade(str.15)

Мере дају наду да ће се привреда опоравити

Извор: Dnevnik.rs

– Економске мере које Влада Србије планира да спроведе због кризе изазиване коронавирусом дају наду да ће се након кризе привреда вратити нормалним токовима, и да отпушање радника неће бити тако масовно како се у почетку чинило – оценио је председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић за Тањуг. – До сада нисмо имали тако широке мере које су усмерене и ка запосленима, поготово не према малим и средњим предузећима. Сада им је дата могућност да исплате минималне зараде наредна три месеца, што им је веома важно, и та мера је за сваку похвалу.

Истакао је да ће те мере подстаћи послодавце да врате на посао раднике које су отпустили претходних недеља.

Орбовић каже и да велику олакшицу, нарочито за већа предузећа, представља могућност да одложено плаћају порезе и доприносе.

– То свеукупно даје наду да ће се привреда након укидања ванредног стања вратити нормалним токовима – истиче Орбовић.

– Економске мере које Влада планира да спроведе због кризе изазиване коронавирусом су неопходне јер се односе на олакшавање функционисања привреде и, као такве, комплементарне су с мерама које су Влада и НБС донели претходних дана – каже професор Економског факултета у Београду Драган Ђуричин.

Економска пауза, каже он, трпи два шока, један са стране тражње и други са стране понуде, и зато је, наводи, важно да држава искористи своје резерве ликвидности које постоје на бази фискалног простора оствареног добрим пословањем у претходне две-три године, али и у први месец и по ове.

– Акцент је на олакшавању услова пословања, пре свега водећи рачуна о томе да је главни макроекономски стабилизатор у ситуацији овакве кризе очување радних места. Такође, мере имају и одређени стимулативни карактер, али мислим да ће мере стимулативног типа долазити тек када изађемо из кризе – наводи Ђуричин.

Пројекција Владе Србије је, каже, да ће криза с пандемијом директно трајати један квартал, а да ће после тога постојити слаби ехо-ефекти, који ће постепено слабити.

Он објашњава да ће значајна негативна стопа раста бити остварена у другом кварталу, а после тога би се привреда полако опорављала, да би ефекат кризе на крају године уз поменуте мере био око минус два стопе раста на оно што је претпостављено.

То значи, додаје, да ће буџетски дефицит бити повећан на девет одсто, с тим што ће уз индиректне мере подстицаја привреди кроз банкарске гаранције и кредите које ће давати Фонд за развој доћи до око 11 одсто.

По сценарију Владе, додаје, требало би у овим условима да изгубимо свега два процента планираног БДП-а.

Упумпавање ликвидност

Председник Савеза економиста Србије Александар Влаховић рекао је, поводом пакета мера државне помоћи привреди, да је једна од најважнијих ствари то што је држава обезбедила довољну количину новца која гарантује да ће предузећа моћи да наставе да функционишу.

– Најважнија мера тог антикризног програма је масивно упумпавање ликвидности и повратак поверења које мора да постоји на релацији држава– финансијски сектор – реални сектор, а што се чини преко гарантне шеме за кредите привреди – рекао је Влаховић.

Дракулић: Оптимално у овом тренутку

Програм мера за опоравак српске привреде је оптимум онога што је држава могла да понуди у овом тренутку, каже председник српског пословног клуба „Привредник” Зоран Дракулић, али указује да би мере требало што пре применити, јер су многа предузећа већ у тешком положају. Дракулић сматра да ће најзначајнија помоћ бити најављена исплата три минималне месечне зараде малим и средњим предузећима, али и да ће можда бити касно ако се за то буде чекала половина маја.

„Такође, одлагање пореза је добро и сви ће то искористити, да би после 24 месеца платили и тиме релативно побољшали своју ликвидност”, рекао је Дракулић за Тануг.

Д. Млађеновић



Firme vode iz karantina: Kako se snalaze vlasnici stariji od 65 godina

B. CARANOVIĆ - Z. RADOVIĆ

Vlasnik svakog desetog preduzeća ima više od 65 godina i prilagođavaju se okolnostima. O biznisu i svojim radnicima brinu telefonski, mejlovima ili preko "skajpa"

ODLUKA o zabrani kretanja starijima od 65 godina, značajno je otežala upravljanje desetinama hiljada firmi. Procenjuje se da je vlasnik svakog desetog preduzeća u Srbiji u toj kategoriji. Seniori uglavnom vode svoje, porodične kompanije, a od početka vanrednog stanja prinuđeni su da o biznisu i radnicima brinu telefonski, mejlovima ili preko "skajpa". Neki od njih kažu da bi im bio dovoljan bar jedan odlazak u preduzeće nedeljno.

Dragiši Marinkoviću, vlasniku firme "Vatrosprem", koja se bavi proizvodnjom vatrogasnih i komunalnih vozila, ovih dana nedostaju unuci, ali i 70 zaposlenih u kompaniji kojom upravlja.

- Dok oni vredno rade sve vreme, jer proizvodnja na sreću nije stala, ja sedim kod kuće - priča Marinković. - A sada je najvažnije dati im podršku. Osim toga što svakodnevno na desetine odluka donosim telefonski i mejlovima, neophodno je da se pojavim u firmi da bih potpisao i pečatirao neka dokumenta. Mnoga plaćanja mogu jedino ja da odobrim. Nadam se da će nam Vlada, ako ovo potraje, omogućiti odlazak u kompanije, jer smo mi ozbiljni ljudi i ne želimo da se šetamo već da obavimo ono što je neophodno.

Marinković kaže da zato koristi overenu potvrdu Privredne komore Srbije i već dva puta je morao da ode u preduzeće da bi odneo radnicima zaštitnu opremu i potpisao dokumenta.

Duško Svirčević, vlasnik pekare "Danica" iz Beočina, od proglašenja vanrednog stanja ne može više da odlazi u firmu koju je pre dve decenije osnovao. S ponosom ističe da među njegovim radnicima ima i onih koji su sa njim od samog početka i s kojima je umesio na tone vekni hleba.

- Prvi put za ovoliko godina nisam u mogućnosti da budem u proizvodnji - priča Svirčević. - Čerka radi i odlična mi je zamena. Neće ni da mi kaže kada se pojavi neki problem, ali ja to vidim i osetim. Pre nekoliko dana sam primetio da nešto nije u redu sa novom mašinom, a ona me je pitala otkud ja to znam. Video sam na kamerama da postoji neki problem, iako ona nije htela da me opterećuje i da me obaveštava, dok sama to ne reši. Zapošljavamo 30 radnika i planiramo da ih sve zadržimo. Najavljene mere bi bile korektne za nas, da nam pomognu da prebrodimo krizu. Ljudi kupuju samo neophodno, tako da je prodaja hleba povećana, ali je drastično opao promet kolača i peciva.

Vlasnik kompanije "Bodri" iz Takova, Ljubiša Drinjaković, poznat je kao "tata voćnog jogurta", jer se po njegovim receptima pravi ovaj napitak u pogonima širom Evrope. Nedavno je, pošto se vratio iz Nemačke, pokrenuo i sopstvenu proizvodnju u rodnom mestu. Kaže da mu izolacija ne pada teško, jer ima mnogo životinja i nije zatvoren u jednoj prostoriji, pošto ima dvorište. Zabrinut je, međutim, za opstanak biznisa u novonastaloj situaciji.

- Radnici ne mogu bez mene, jer je to ipak tehnološki proces - objašnjava Drinjaković. - Sve se dogovaramo telefonom, iako smo fizički blizu, jer od moje kuće do pogona nema ni dva kilometra. Najveći problem je što je prodaja drastično opala, pa nam nije potrebna količina mleka koju smo ranije otkupljivali. Znam da u redovnim okolnostima Srbija ne proizvodi dovoljno mleka i nije mi jasno šta se sad dešava.

NE MOGU BEZ POSLA

VLASNIK firme "Ipon sistem" Dragan Adamović je pre nego što su njegovi zaposleni dobili dozvolu da se 24 časa slobodno kreću, telefonski i mejlom obavljao na stotine razgovora sa radnicima i klijentima, pokušavajući da reši svaku situaciju, a da ne bude prisutan na poslu.

- Kontrolišemo sisteme za gašenje požara i sisteme za dojave, pa nam se često dešava da se sistem aktivira u toku noći i naši operateri moraju da reše problem - priča Adamović. - Bio bih presrećan da jednom, dva puta nedeljno nakratko mogu da odem do firme. Međutim, sada kada nam je stigla dozvola za kretanje, radnici mi ne daju da dođem, jer žele da me zaštite.

Tri minimalca s posebnog računa: Kako će izgledati pomoć države preduzetnicima

E. V. N.

Paket mera za pomoć pri oporavku ekonomije nailazi na odobravanje struke, udruženja i sindikata. Vučić: Možemo brže iz krize. Arsić: Izdašnije od Evrope
PLAN oporavka srpske privrede vredan 608 milijardi dinara, koji je u utorak predstavljen, nailazi na seriju odobravanja. Briga o budućnosti privrede pozdravljena je od kompanija, udruženja, sindikata, ekonomista, akademske javnosti... A, oglasio se i predsednik Srbije Aleksandar Vučić, koji je u sredu poručio da je Srbija donela ozbiljne mere za pomoć privredi pogođenoj posledicama epidemije virusa korona, koje će pokazati da zemlja brže od drugih može da izađe iz ekonomskih problema. On je to objavio na instagram-profilu "budućnostsrbijeav", dodajući da su mere bile moguće jer je Srbija ekonomski jaka i finansijski stabilna.

- Doneli smo ozbiljne mere, koje će pokazati da Srbija može brže od drugih da izađe iz ekonomskih problema. Mere su bile moguće jer je Srbija ekonomski jaka i finansijski stabilna, zahvaljujući reformama koje su sprovedene proteklih godina. Borićemo se i pobedićemo - napisao je Vučić.

Profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Miloško Arsić smatra da je državni paket mera pomoći privredi i građanima izdašniji nego u većini zemalja u Evropi i svetu.

- Ukupno povećanje fiskalnog deficita zbog primenjenih mera iznosiće od šest do sedam odsto BDP, tako da će zbog njegovog očekivanog pada javni dug krajem godine dostići oko 60 odsto - objašnjava Arsić. - Mera imaju cilj da se očuva zaposlenost i održi likvidnost kako bi se sprečili masovni stečajevi preduzeća u periodu epidemije, ali i u mesecima oporavka privrede.

Predsednik Saveza ekonomista Srbije Aleksandar Vlahović rekao je da jedna od najvažnijih stvari to što je država obezbedila dovoljnu količinu novca koja garantuje da će firme da nastave da funkcionišu.

- Najvažnija mera ovog antikriznog programa je masivno upumpavanje likvidnosti i povratak poverenja koje mora da postoji na relaciji država - finansijski sektor - realni sektor, a što se čini preko garantne šeme za kredite privredi - rekao je u izjavi za Tanjug Vlahović. - Direktna pomoć u vidu tri minimalne zarade za MSP sektor, neposredno će doprineti tome da broj radnih mesta bude sačuvan, da ne dođe do preteranog otpuštanja. Ta mera obuhvata više od 900.000 radnika od 1,6 miliona koliko ih danas ima u Srbiji u privatnom sektoru.

Ekonomske mere koje Vlada planira da sprovede zbog krize su neophodne, jer se odnose na olakšavanje funkcionisanja privrede, i kao takve su komplementarne sa merama koje su Vlada i NBS donele prethodnih dana, tvrdi profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Dragan Đurićin:

- Akcenat je na olakšavanju uslova poslovanja, pre svega vodeći računa o tome da je glavni makroekonomski stabilizator u situaciji ovakve krize očuvanje radnih mesta. Takođe, mere imaju i određeni stimulatívni karakter, ali mislim da će mere stimulatívnog tipa dolaziti tek kada izađemo iz krize.

Paket mera za pomoć privredi, posebno mikro i malim preduzećima kroz odlaganje plaćanja brojnih vrsta poreza, dobra je mera države i stiže u pravi čas, ističu poreski stručnjaci u prvim reagovanjima na paket mera pomoći privredi.

U Udruženju poreskih savetnika Srbije nadaju se da će se meru dodatno prilagođavati potrebama privrede, kaže predsednik Skupštine tog udruženja Lazar Srdanov. Kao značajnu mere države navodi i pomoć malim privrednim subjektima u isplati minimalaca jer su upravo ta preduzeća sa najmanjim rezervama novca i robe. Sa ovim stavovima saglasan je i Milan Trbojević, poreski savetnik i knjigovođa:

- Državi je bitno da se zadrži broj radnika. Subvencije su tako i usmerene, na oslobođenje od poreza i doprinosa, pokrivanje dobrog dela plate, odnosno isplatu minimalca, što će zadržati dobar deo radnika.

Mere koje Vlada Srbije planira da sprovede daju nadu da će se nakon krize privreda vratiti normalnim tokovima, i da otpušanje radnika neće biti tako masovno kako se u početku činilo, ocenio je predsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije Ljubisav Orbović.

- Do sada nismo imali ovako široke mere koje su usmerene i ka zaposlenima, pogotovo prema malim i srednjim preduzećima. Sada im je data mogućnost da isplate minimalne zarade naredna tri meseca, što im je veoma važno i ta mera je za svaku pohvalu - rekao je Orbović.

Pet milijardi evra je neočekivano veliki paket podrške za privredu i pozdravljamo spremnost institucija da čuju glas poslovnih asocijacija i stručnjaka prilikom definisanja mera za očuvanje radnih mesta i likvidnost kompanija, izjavio je predsednik Izvršnog odbora NALED Dejan Đokić.

Programom ekonomskih mera države za podršku privredi u vreme vanrednog stanja prihvaćene su tri ključne preporuke NALED za prevazilaženje negativnih posledica pandemije. Privrednici, posebno mali, dobili su važan "tajm aut" za konsolidaciju, kaže se u saopštenju.

"ERSTE": NAŠA EKONOMIJA NAJMANJE POGOĐENA

OD zemalja centralne i istočne Evrope (CEE), ekonomija Srbije će biti najmanje pogođena krizom izazvanom virusom, procenjuje se u najnovijoj analizi austrijske "Erste grupe". Bruto domaći proizvod (BDP) zemalja u regionu CEE pašće u proseku za 4,7 procenata u 2020. usled posledica korone, pri čemu će najmanji pad od 2,3 procenta imati Srbija, predviđaju analitičari "Erste grupe", a prenosi portal Seenews.

Turistički orijentisane zemlje poput Hrvatske i Slovenije će se suočiti s teškom recesijom, prema našim procenama zabeležiće pad od 7,5 i 6,7 posto, respektivno, navodi se u dokumentu.

PODRŠKA IZ KOMPANIJE "DELTA"

KAKO su nam rekli u Kompaniji "Delta", oni kao poslovni sistem podržavaju sve mere podrške privredi:

- U situaciji ekonomske krize usled pandemije, smatramo najvažnijim da punu podršku dobiju mala i srednja preduzeća, kao i preduzetnici, koji su zbog načina poslovanja i finansiranja dodatno izloženi uticaju krize i trpeće velike pritiske na likvidnost. Kako nisu svi sektori privrede podjednako pogođeni krizom, tako i mere podrške treba prioritarno da budu usmerene na one grane koje su se prve i u najvećoj meri našle na udaru promenjenih uslova poslovanja.

U "Delti" navode da će oni dati svoj puni doprinos prevazilaženju krize. A, to vide kroz očuvanje radnih mesta njihovih zaposlenih, isplatu plata, nastavak investicija kroz započete projekte...

NAMENSKI RAČUN ZA MINIMALAC ČUVA RADNIKE

UPLATA najavljene državne pomoći preduzetnicima, mikro, malim i srednjim preduzećim u visini tri minimalca, koja treba da počne polovinom maja, obavljaće se preko namenskog računa.

- Svako preduzeće će morati da otvori poseban račun putem koga će se isplaćivati planirana sredstva - kažu za "Novosti" u Ministarstvu finansija. - Na taj način novac će moći direktno da se daje zaposlenima bez ikakve mogućnosti zloupotrebe. To je cilj otvaranja namenskog računa, da taj novac ne može da se koristi ni za šta drugo.

Oni ističu da ima još otvorenih pitanja i da Ministarstvo finansija radi na preciznom definisanju rešenja kako bi za desetak dana Vlada mogla da usvoji pravni okvir.

Predsednica Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata Ranka Savić ocenjuje odluku o isplati minimalaca putem namenskog računa kao odličan potez Vlade i izuzetno pozitivnu odluku.

- Da je drugačije, postojala bi mogućnost zloupotrebe od strane poslodavaca, jer bi oni u ovim kriznim vremenima, kada ni njima nije lako, mogli ta sredstva da potroše za druge namene - objašnjava Savićeva. - Ovako, uplata preko namenskih računa će doneti olakšanje poslodavcima i zaposlenima omogućiti da zadrže radna mesta

Hitna ODLUKA Vlade Srbije: Zaposlenima u IZOLACIJI i OBOLELIMA od virusa korona isplaćuje se CELA PLATA

NovostiOnline

Na sajtu Ministarstva zdravlja svi građani mogu samostalno popuniti zahtev za izdavanje potvrde o izolaciji, navodi se u saopštenju vlade

Vlada Srbije je na današnjoj sednici preporučila svim poslodavcima da svojim zaposlenima koji se nalaze u samoizolaciji, ili su oboleli od virusa COVID-19, zbog neposrednog izlaganja riziku zbog obavljanja svog posla, obezbede pravo na naknadu zarade u visini od sto odsto

Na sajtu Ministarstva zdravlja svi građani mogu samostalno popuniti zahtev za izdavanje potvrde o izolaciji, navodi se u saopštenju vlade.

Taj zahtev može se pronaći na stranici www.zdravlje.gov.rs/tekst/346871/covid-19.php.

Podsećamo, u toku je sednica kriznih štabova kojom predsedavaju predsednik Srbije Aleksandar Vučić i premijerka Ana Brnabić, nakon čega će se srpski predsednik obratiti javnosti i saopštiti najnovije odluke u borbi protiv virusa Covid - 19.

ПОЛИТИКА ONLINE

На евиденцији од 23. марта без посла нових 2.045 лица

Од 23. марта, од када је омогућено пријављивање на евиденцију НСЗ електронским путем, закључно са последњим даном марта, тој служби пријавило се 2.045 грађана, кажу у Министарству рада и НСЗ.

Од новопријављених у марту, који су на евиденцију Националне службе за запошљавања пријавили након престанка радног односа или радног ангажовања највећи број је из трговине и угоститељства.

Од 15. марта када је уведено ванредно стање, захтеве за остваривање права на новчану накнаду поднело је укупно 1.860 лица, а од тог броја, 1.486 њих је поднело захтеве електронским путем (почев од 23. марта од када је уведена та могућност).

Из Националне службе за запошљавање наводе да су омогућили да сва лица остваре своја права у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености.

Такође наводе да ће и даље спроводити мере активне политике запошљавања и пружати подршку, како тражиоцима запослења, тако и послодавцима.

Сви јавни позиви за учешће у мерама активне политике запошљавања су и даље актуелни и обезбеђена је могућност подношења захтева за учешће електронским путем, преноси Танјуг.

Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Ђорђевић изјавио је претходних дана да отпуштање радника без основа и слање запослених на неплаћен одмор без њихове сагласности представља кршење радног права и поручио да ће сви послодавци који то раде бити кажњени, а да ће држава стати иза радника који се нађу у таквој ситуацији.

Ђорђевић је подсетио да Закон о раду јасно дефинише права, обавезе и поступање послодаваца и да постоји низ мера које могу да предузму у ванредном стању, али да отпуштање радника без основа и слање на неплаћене одморе представља кршење закона.

Он је апеловао на послодавце да следе пример државе и да не отпуштају раднике и не смањују им плате током ванредног стања.

"Нека издрже, неће ово довека да траје, а у интересу државе је да када све прође наша привреда добије замајац и настави тамо где је стала", рекао је Ђорђевић.

Рекао је да они који су изгубили посао могу да се обрате Националној служби за запошљавање како би добили накнаду.

Председница АСНС Ранка Савић рекла је пре два дана да је да према информацијама које стижу том синдикату, након најаве помоћи и подршке микро и малим предузећима уследило масовно враћање радника на посао.

„Имамо информације да су послодавци обећали радницима да ће их ново пријавити од 1. априла. Није уопште ни било добро што су отпуштали раднике и показало се да су многи били у стању да финансирају плате запослених месец и по или два, али су жустро реаговали плашећи се за свој капитал. Сада су схватили да финансијску помоћ могу очекивати они који нису отпуштали раднике”, рекла је Савић Танјугу

Предложене мере добре, примена што пре

Мале фирме и предузетници имају проблем како да исплате мартовске зараде. – Већина њих нема резерве новца

Аутор: Маријана Авакумовић

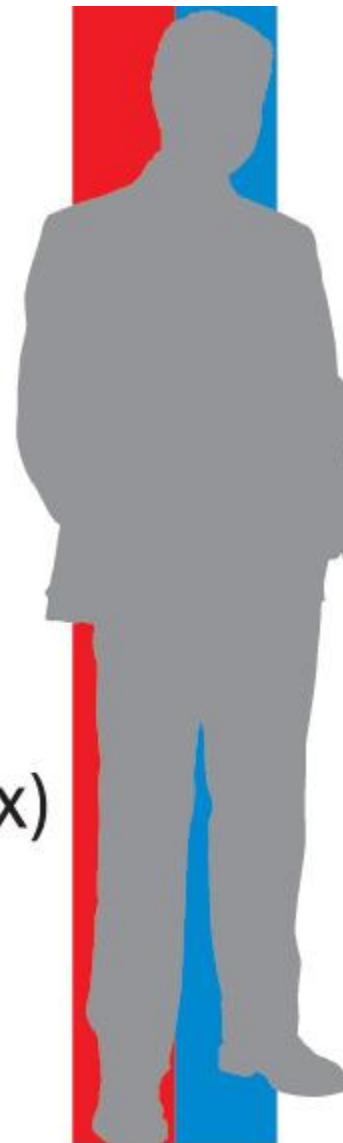
Пакету од 5,1 милијарду евра помоћи привреди, која је у застоју због пандемије вируса корона, мало ко има нешто да замери, јер су мерама обухваћени готово сви. Највише пажње је посвећено најрањивијем сектору – предузетницима, малим и средњим предузећима. Држава ће три месеца плаћати минималац њиховим радницима, одложено им је плаћање пореза и доприноса на плате за наредну годину и пореза на добит за други квартал, а моћи ће и да користе повољне кредите Фонда за развој и комерцијалних банака.

Драгољуб Рајић, из Мреже за пословну подршку, каже да је добро што је држава донела ове мере и што је обухватила скоро цео приватни сектор, али привредници чекају владину уредбу да виде како ће се спроводити.

– Мале фирме и предузетници, они који су и најрањивији, имају проблем како да исплате мартовске зараде. Већина њих нема резерве новца. Неки можда неће моћи да премосте до 1. маја, када би требало да почне уплата минималца. Пад тражње је већ уочљив због скраћеног радног времена и, ако дође до 24 часовног карантина, не знам како ће опстати. Ако се овако настави до јесени, некима неће много значити пролонгирања плаћања пореске обавезе. Пре ће се одлучити да одјаве фирме на неко време, под условом да не дође до опоравка – указује Рајић.

У Србији послује

- 272.968 предузетника
- 540 великих предузећа (више од 250 запослених)
- 2.517 средњих предузећа (до 250 запослених)
- 11.219 малих предузећа (од девет до 50 запослених)
- 89.137 микропредузећа (до девет запослених)



Извор: Министарство привреде

Програм мера за опоравак српске привреде јесте оптимум онога што је држава могла да понуди у овом тренутку, каже председник српског пословног клуба „Привредник” Зоран Дракулић, али указује да би мере требало што пре применити, јер су многа предузећа већ у тешком положају. Дракулић сматра да ће најзначајнија помоћ бити најављена исплата три минималне месечне зараде малим и средњим предузећима, али и да ће можда бити касно ако се за то буде чекала половина маја.

Подсећа да је влада најавила да ће за десетак дана донети правни оквир за ступање на снагу економских мера и апелује да се то што пре уради како би се постигли жељени ефекти.

– Многа мала и средња предузећа треба да плаћају ренте за просторе и друго, тако да паре које ће добити неће бити довољне, а банке ће и даље бити рестриктивне, пошто ће сигурно много пажљивије гледати коме дају кредите. Вероватно 50 одсто онога што су раније давале неће сада одобравати, јер ризик који ће се покривати преко гаранција државе неће бити 100 одсто – навео је Дракулић.

Горан Николић, научни сарадник Института за Европске студије, каже да је пакет економских мера добар и неизбежан, пошто без подршке државе бизнис у ситуацији изазваној епидемијом не може да опстане. То је закључак до кога су дошле скоро све земље и сви релевантни економисти, каже он.

Помоћ привреди 5,1 милијарду евра

1. Мере пореске политике, ефекат 1,3 милијарде евра

- одлагање плаћања пореза на зараде и доприносе за приватни сектор, уз отплату од 2021. године
- одлагање плаћања аконтација пореза на добит у другом кварталу
- ослобађање давалаца донација од обавезе плаћања ПДВ-а паушалцима, микро, малим и средњим предузећима

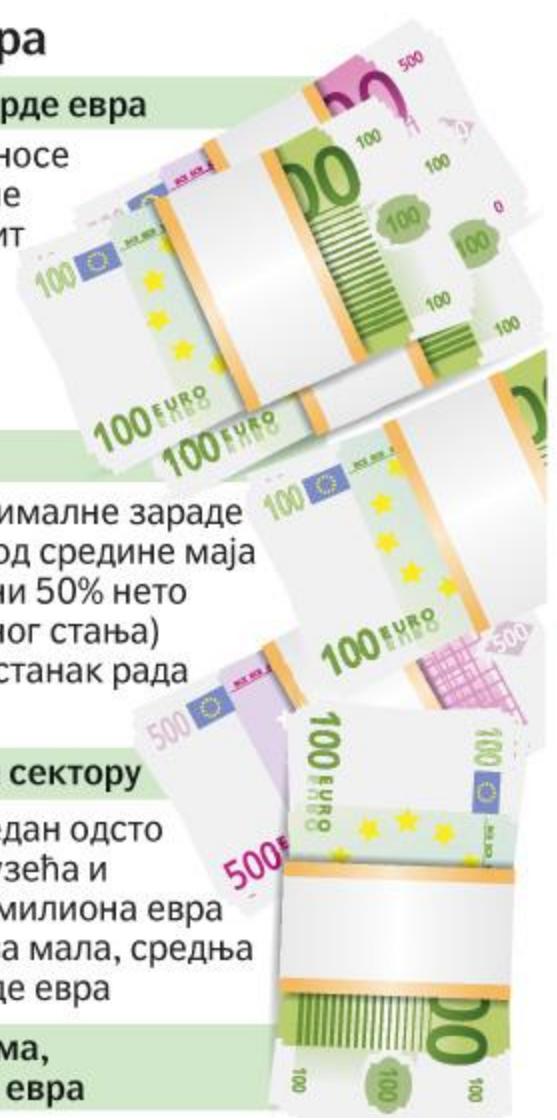
2. Директна помоћ око 815 милиона евра

- уплата помоћи у висини минималца - три минималне зараде или око 90.000 динара по запосленом почев од средине маја
- великим предузећима уплата помоћи у висини 50% нето минималне зараде (за време трајања ванредног стања) за запослене којима је решењем утврђен престанак рада (члан 116 и 117. Закона о раду)

3. Мере за очување ликвидности у приватном сектору

- кредити Фонда за развој са каматом од око један одсто за предузетнике, микро, мала и средња предузећа и пољопривредна газдинства опредељено 200 милиона евра
- банкарски кредити за које гарантује држава за мала, средња и микро предузећа, опредељено две милијарде евра

4. Директна помоћ свим пунолетним грађанима, по 100 евра, опредељено око 500 милиона евра



Анализирајући најављене мере, додаје да се све своде на упумпавање новца, то јест гаранције датим банкама да се подрже домаћа предузећа. Одлагање плаћања пореза и доприноса би требало да помогне одржавању ликвидности.

Помоћ малим и средњим предузећима кроз гарантовање три минималне месечне зараде веома је важна с аспекта запослености.

– Тако да је праведно, будући да људи у јавном сектору добијају плате, да и ти људи буду барем минимално обезбеђени, како не би дошло до гашења бизниса – сматра Николић.

Друга ствар је, истиче, још важнија с макроекономског аспекта, а то је помоћ преко гаранција датим банкама.

Према његовим речима, око четвртину новца које банке буду пласирале гарантоваће држава, али ће гаранције државе фактички бити много веће, јер ће она за све ризичне бизнисе сносити гаранцију.

– Мислим да је то опет једини начин да се банке подстакну, оне имају новац, али је ризично да га пласирају неком предузећу чији је опстанак у питању. Тако да ће овај гарантни фонд, како ће се вероватно звати, бити начин да се банке мотивишу да пласирају предузећима новац по ниским каматама и вероватно са грејс-периодима, и то оним која иначе не би могла да добију кредите или би били по веома високим каматама.

Николић је нагласио да је та мера веома важна пошто би домаћа предузећа могла да дођу у незгодну ситуацију, не само на домаћем тржишту већ и у конкуренцији са страним фирмама, које већ имају помоћ.

Када је реч о мери која предвиђа давање 100 евра помоћи сваком пунолетном грађанину у циљу подстицања тражње, он сугерише да је можда било сврсисходније дати пензионерима 1,5 просечну пензију једнократно јер они првенствено купују домаће производе, а и било би социјално праведније.

– Проблем ове кризе није период март–јун, већ се може рећи цела ова година, односно док се не пронађе вакцина или лек за овај вирус. Свет чека пад привредне активности – каже он.

Кључно питање је како доћи до новца. Ту је буџетска резерва, али ће држава морати да се задужује на међународном тржишту. Према његовом мишљењу, главни начин задуживања и рефинансирања обавеза биће преко домаћих хартија од вредности и преко трезорских записа.

Пошто је евидентан буџетски дефицит и пад БДП-а, он саветује да курс динара преузме део прилагођавања, то јест да се пусти да падне око пет одсто, како што је урађено 2008. године.



Privrednici uglavnom zadovoljni merama, ali ne i brzinom dodele novca

Državni minimalac stiže tek u maju

Piše: M. Obradović

Mere vredne 11 odsto BDP-a ili 5,1 milijardu evra predstavio je prekjuče ministar finansija Siniša Mali, ali tek za desetak dana će biti donete uredbe i onda posle toga počinje njihova primena.

Osim toga, privrednici su zasuli pitanjima Ministarstvo finansija i pozivaju da se što pre reše nedoumice.

Kako saznajemo u Ministarstvu finansija oslobođenje plaćanja poreza i doprinosa na zarade važiće najranije za martovske plate koje će biti isplaćene u aprilu.

Osim toga, za sve mere, odnosno za odlaganje poreza i doprinosa i akontacije za porez na dobit za drugi kvartal za sledeću godinu, kao i za plaćanje minimalne zarade za zaposlene u malim i srednjim preduzećima i kredite za likvidnost važi isti kriterijum da na njih mogu da računaju firme koje od 15. marta nisu smanjile broj zaposlenih za više od 10 odsto.

Među onima koji mogu da računaju na minimalac od države su i preduzetnici paušalci koji su zaposleni u svojim firmama. S druge strane preduzeća neće morati da dokazuju da su pogođena krizom, već će pogodnosti važiti za sve sektore.

Ministar finansija je izjavio predstavljajući mere da će se minimalne zarade (oko 250 evra po zaposlenom) isplaćivati na poseban račun preduzeća, a odatle na račune radnika kako bi se izbegle zloupotrebe i isplate tog novca za druge namene.

Tehnički detalji oko utvrđivanja broja zaposlenih koje će izvesno praviti Poreska uprava tek ostaju da se utvrde.

Slično važi i za oslobađanje PDV-a na donacije, s obzirom da su zahtevi privrede da to važi retroaktivno od uvođenja vanrednih mera.

Što se tiče garantnog fonda za kredite za likvidnost za mala i srednja preduzeća koji će iznositi dve milijarde evra i dalje se vode razgovori između banaka i Ministarstva finansija. Prema nezvaničnim

saznanjima Danasa i dalje se pregovara o visini kamatnih stopa na ove kredite, a na stolu je kamatna stopa za dinare belibor plus 2,5 odsto (što je oko 3,5 odsto ukupno), kao i euribor plus tri odsto.

Osim toga postojaće i limit na visinu kredita koji će zavisiti od prometa firme, a maksimalan iznos će biti tri miliona evra. U ovoj šemi država bi trebalo da garantuje do 80 odsto iznosa pojedinačnog kredita, ali do 30 odsto ukupnog portfolija kredita koji će biti odobreni po ovom programu.

Bonitet klijenata će ocenjivati banke na osnovu svojih procedura, a ovaj program je pre svega namenjen dobrim preduzećima koja su imala dobar kreditni skor pre krize, kako bi prevazišla zastoju u tražnji i proizvodnji tokom epidemije.

Kako će teći sprovođenje mera ostaje da se vidi, a ocena Zorana Vujovića, predsednika Asocijacije malih i srednjih preduzeća i preduzetnika (APPS), je da su „mere dobre, ali nedovoljne“.

On ističe da je trebalo sve mere da važe retroaktivno od početka vanrednog stanja (15. mart), kao i da je malu privredu trebalo osloboditi plaćanja nekih troškova koji sada dolaze na naplatu.

„Računi za komunalne naknade za mart već stižu, a takođe i naknade za zaštitu životne sredine, za uređenje građevinskog zemljišta, firmarine... To su računi koji dolaze svakog meseca, a odakle to da plaćaju preduzetnici kojima su zatvorene radnje. Osim toga, recimo jednoj našoj članici koja ima firmu sa oko 50 zaposlenih, koja je nabavila maske za zaposlene Agencija za lekove traži 12.490 dinara za mišljenje da bi mogla da ih uveze“, napominje Vujović.

Osim toga on ističe da je Vlada još ranije trebalo da reaguje i pita se zašto se čeka maj za isplatu minimalca zaposlenima.

„Vlada već kasni sa merama. Već smo u aprilu, nisu svi još isplatili ni februarske plate, sad stižu i martovske, a najavljuje se isplata minimalnih zarada posle 1. maja. Ako to bude u drugoj polovini maja bojim se, ne znam šta ćemo. Zašto to država nije sprovela u roku od sedam dana. Čekamo da se donesu uredbe pa da vidimo kako će se mere primenjivati“, kaže Vujović dodajući da nema smisla isplaćivati svima po 100 evra, kada ima toliko siromašnih ljudi u Srbiji kojima je potrebniji novac.

U saopštenju asocijacije NALED navodi se da su usvojene najvažnije mere, a pre svega odlaganje plaćanja poreza i doprinosa, ali da je važno što pre otkloniti nedoumice.

Pet milijardi evra je neočekivano veliki paket podrške za privredu i pozdravljamo spremnost institucija da čuju glas poslovnih asocijacija i stručnjaka. Narednih desetak dana su prilika da se otklone nedoumice postoje li dodatni kriterijumi za dodelu sredstava, kao i da li će privreda podneti teret krize tokom marta i aprila, jer će morati da obezbedi sredstva za plaćanje poreskih obaveza za ta dva meseca – kaže Dejan Đokić, predsednik Izvršnog odbora NALED-a i direktor kompanije Asseco SEE u Srbiji.

Amčam: Važna primena mera

Zoran Petrović, predsednik UO Amčama, ističe da su mere u skladu sa onim što je privreda predlagala i da je sada bitan način na koji će mere biti sprovedene u praksi.

„Pozdravljamo odlaganje naplate poreza i doprinosa na zarade, odlaganje plaćanja akontacije poreza na dobit u drugom kvartalu, kao i direktnu pomoć MMSF sektoru u vidu pokrivanja minimalne zarade. Najavljena dodatna pomoć velikim preduzećima, u vidu nadoknade polovine minimalne zarade u slučaju prekida rada je posebno važna u sektorima koji su već uveliko osetili efekte Covid-19 kao što su hotelijerstvo, automobilska industrija, transport, logistika... Pozdravljamo i upumpavanje dodatne likvidnosti u privredu kroz garantne šeme, uključiv i korišćenje iste i za znavljanje kredita. Kada govorimo o likvidnosti privrede, posebno su važne i najave ministra finansija da će sve obaveze države biti izmirene na vreme“, napominje Petrović dodajući da što se tiče najave pomoći svim građanima, novac bi trebalo trošiti odgovorno i to na one koji su primaoci socijalne pomoći i na nezaposlene.

Radosavljević: Megalomanski, a ne gasi požar

Goran Radosavljević, profesor na FEFA, nekadašnji pomoćnik ministra finansija i potpredsednik SDS-a, ocenjuje da su predstavljene mere megalomanske, a ne gase požar u mikro i malim preduzećima u gradovima.

„Uslužni biznis ima promet nula. Umreće za tri meseca čak i ako država zaposlenima isplati plate. Krediti za likvidnost preko banaka su dobra mera, ali za dobra preduzeća. Na njim ne mogu da računaju male firme koje nemaju šta da ponude za obezbeđenje. Nema mere koja rešava problem fiksnih troškova kao što su zakup, računovođa itd. frizera ili kafedžije. Ako oni nemaju da plate kiriju, pravi se krug nelikvidnosti jer nekoliko hiljada ljudi živi od izdavanja lokala. Država će da isplati plate zaposlenima, ali šta će biti sa preduzećem, hoće li ono preživeti?“, pita se Radosavljević. Prema merama koje on predlaže trebalo je za oko 200.000 pogođenih malih i mikro preduzeća dati sredstva za fiksne troškove u iznosu proseka za opštinu u kojoj posluje što je od 350 do 1.000 evra. To bi državu koštalo oko 100 miliona evra mesečno.

On predlaže i da se zaposlenima u preduzećima kojima je promet pao za najmanje 20 odsto i koji su poslali kući ili ostali bez posla uplati prosečna bruto zarada.

„To bi državu koštalo oko 120 miliona evra mesečno, ali bi se 30 do 35 miliona vratilo u budžet kroz poreze i doprinose. Mislim da nije trebalo odlagati plaćanje poreza i doprinosa na plate već da firme isplate iz bruto plate koju bi dobili od države kako se ne bi prekidao sistem koji funkcioniše“, napominje on dodajući i da treba isplatiti 20.000 dinara svima korisnicima socijalne pomoći što je oko 100.000 domaćinstava u Srbiji. Prema njegovim rečima ova mera bi koštala 17 miliona evra mesečno i daleko je bolja od isplate po 100 evra svim punoletnim građanima Srbije na šta će se potrošiti čak 70 milijardi dinara.

„Jedina svrha tih 100 evra je da se podele pred izbore. Time se nijedan problem neće rešiti“, ocenjuje Radosavljević.

Vlada: Poslodavci da obezbede pravo na naknadu zarade u visini od sto odsto

Vlada Srbije preporučila je na današnjoj sednici svim poslodavcima da svojim zaposlenima koji se nalaze u samoizolaciji ili su oboleli od virusa COVID-19, zbog neposrednog izlaganja riziku zbog obavljanja svog posla, obezbede pravo na naknadu zarade u visini od sto odsto.

Na sajtu ministarstva zdravlja svi građani mogu samostalno popuniti zahtev za izdavanje potvrde o izolaciji na stranici www.zdravlje.gov.rs/tekst/346871/covid-19.php, navodi se u saopštenju.

Odobren je izvoz kvasca, kao i donacija natrujum hlodira Republici Srpskoj u cilju borbe protiv virusa COVID-19.

Vlada stavila je na današnjoj sednici van snage zaključak koji se odnosi na informisanje javnosti o stanju i posledicama zarazne bolesti COVID-19.



Struka: Zaposlenima u zdravstvu koji su u izolaciji isplatiti 100 odsto zarade

AUTOR:
N1 Beograd

Neurološkinja i predsednica Glavnog odbora Sindikata lekara i farmaceuta dr Gorica Đokić i predsednica Sindikata medicinskih sestara i tehničara Srbije Radica Ilić ocenile su gostujući u Novom danu da zdravstveni radnici koji se nalaze u izolaciji ili samoizolaciji treba da prime punu zaradu, kao i da je potrebno promeniti zakonske odredbe koje regulišu tu oblast.

"Mislim da o zaradama zdravstvenih radnika koji su u izolaciji treba da se odlučuje na višem nivou, ali nisam sigurna da je to tako, jer imamo različite informacije. Moramo da znamo da kako je državna briga da brinemo o svim građanima, tako je i naša briga da brinemo o svim lekarima. Jako smo dobro upoznati sa informacijama sa terena i sve informacije delimo sa državom. Nadam se da će medicinski radnici dobiti punu zaradu, jer zaista smatramo da izolacija kao jedan čin, sigurno nije mera koju će lekar koji se zavetovao da će pomagati drugima, koristiti za sopstvenu zaštitu bez potrebe", kaže Đokić.

Dodaje da se treba osloniti na stavove struke.

Ilić navodi da se apelovalo kod zvaničnika da se trenutne odredbe Zakona o radu promene.

"Mi u ovom trenutku nemamo ni precizne ni jasne informacije da li je država nešto preduzela, da li nešto preduzima, osim što mogu da ustvrdim da smo mi u poslednjih 15 dana uputili nekoliko dopisa vlasti, sa idejom da se taj Zakon o radu nekim zaključkom promeni, i da su sestre i doktori koji su zaraženi, koji su u izolaciji budu plaćeni u iznosu od 100 odsto zarade. To je naše pravo i obaveza i u tom smislu preduzimamo sve radnje. Takođe nemamo odgovor ni na jedan dopis, ali ne mislim da se po tom pitanju ništa ne radi, jer imam neke poluinformacije da će Vlada takve poteze preduzeti i da je to jedino razumno i normalno", navodi Ilić.

Sa njom se slaže i Đokić, i navodi da se nada da će država izaći u susret ovim zahtevima, i objašnjava da se želi da se korona kod zdravstvenih radnika tretira kao profesionalna bolest.

"Naši podaci govore da je svaki šesti oboleli zdravstveni radnik. Možete i videti prema smrtnim slučajevima koji su se desili procenat lekara u toj priči", objašnjava ona.

Govoreći o količini zaštitne opreme koja je dostupna zdravstvenim radnicima, kaže da je situacija individualna, i da zavisi od ustanove do ustanove, tako da neki imaju jedan par rukavica i masku dnevno, dok drugi, kao na primer na Sajmu, imaju punu opremu. Govoreći o stanju u Kliničkom centru Vojvodine, nakon čijeg obelodanjivanja je uhapšena novinarka portala Nova.rs, ona ocenjuje da profesionalna novinarka kao ona nikada ne bi napisala neistinu.

Ilić napominje da u bolnici u Čupriji postoji veliki problem sa kadrom, kao i da se možda zakasnilo sa nekim procedurama, kao i da nema podatke o količine opreme koju korsite medicinski radnici u zemlji. Dodaje da je sindikat na čijem je čelu, uputio novčanu pomoć bolnicama koje su najugroženije epidemijom.